

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії

Комунального закладу вищої освіти
«Одеська академія неперервної
освіти Одеської обласної ради»

 Л. К. Задорожна

«28» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІНОЗЕМНИХ МОВ
(АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ, ФРАНЦУЗЬКОЇ)
для вступу до аспірантури
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Розглянуто та схвалено на засіданні
Приймальної комісії Комунального
закладу вищої освіти «Одеська
академія неперервної освіти Одеської
обласної ради»

Протокол № 7 від 28 04 2023 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного іспиту до аспірантури створено з урахуванням Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року, № 261 якою передбачено складання вступниками до аспірантури іспиту з однієї з іноземних мов на вибір.

Програма вступного іспиту до аспірантури з іноземних мов розрахована на здобувачів, які закінчили вищі навчальні заклади за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» або «магістр» та мають на меті отримати ступінь кандидата у відповідній галузі наук.

Метою вступного іспиту з іноземних мов (англійської, німецької, французької) до аспірантури є перевірка та оцінювання практичної підготовки абітурієнтів з англійської мови, що має відповідати рівню B2 з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України в європейський та світовий освітній простір, а також потребу аспірантів у поглибленні знань іноземних мов і вдосконаленні навичок активної роботи з міжнародними базами наукової інформації.

Оцінювання рівня сформованості іншомовної компетенції вступників здійснюється за шкалою і критеріями, які подані у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти і рекомендовані Міністерством освіти і науки України №14/18.2-481 від 02.03.2005р.

ВИМОГИ ДО НАВИЧОК ТА ВМІНЬ У МОВЛЕННЄВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВСТУПНИКІВ ДО АСПІРАНТУРИ НА ІСПИТІ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

На вступному іспиті до аспірантури повинні володіти комунікативними вміннями та навичками мови згідно вимог, передбачених освітньо-професійною програмою та навчальними планами щодо рівня підготовки B2.

Практичне володіння іноземною мовою передбачає демонстрування високого рівня сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенцій.

Функціональна компетенція включає володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела); виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до поставлених завдань, що передбачають розуміння змісту й отримання різноманітної інформації з оригінального прочитаного джерела; читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру; робити висновки й умовиводи на основі опрацювання отриманої інформації.

Мовна компетенція передбачає володіння вступником орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови; граматичними структурами, що є необхідним для гнучкого вираження відповідних функцій та понять; мовними формами, властивими для офіційних та розмовних реєстрів академічного та професійного мовлення.

Мовленнєва компетенція охоплює рецептивні та продуктивні вміння. Вступник до аспірантури повинен брати участь в усному спілкуванні іноземною мовою в обсязі, передбаченому програмою матеріалу, відповідно до нормативного мовлення, яке здебільшого зустрічається в суспільному, професійному або академічному житті.

СТРУКТУРА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Вступний іспит до аспірантури з іноземної мови проводиться у формі письмового тестування, що містить завдання на перевірку навичок читання та лексико-граматичні завдання.

В екзаменаційному білеті міститься 50 тестових запитань, серед яких 20 запитань на розуміння оригінального тексту та 30 лексико-граматичних завдань.

Оцінювання відбувається за 200 бальною шкалою, де кожна правильна відповідь оцінюється в 4 бали.

Час складання іспиту – 1 год. 30 хв.

Навчальний матеріал з англійської мови

1. Структура речення в англійській мові у порівнянні зі структурою речення в українській мові. Розповідне, питальне та заперечне речення. Типи питань.
2. Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова.
3. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий).
4. Система часо-видових форм. Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану.
5. Узгодження часів.
6. Умовний спосіб. Емфатичні конструкції.
7. Функції дієслів: to be, to have, to do, will, should, would.
8. Функції дієслів із закінченням – ing, – ed.
9. Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок.
10. Артиклі.
11. Займенник (загальні відмінності). Особові, присвійні, вказівні

займенники. Незначні займенники *some, any* і заперечний займенник *no*. Кількісні займенники *many, any, few*. Неозначно-особовий займенник *one*. Підсилювальні і зворотні займенники.

12. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.

13. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.

14. Ознаки підрядних речень: додаткових, означальних, умовних; ознаки сполучникового і безсполучникового підпорядкування.

15. Безособові форми дієслова. Дієприкметник I, II, функції та способи перекладу. Інфінітив, функції та способи перекладу. Герундій, функції та способи перекладу.

16. Модальні дієслова та їх еквіваленти.

17. Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови, наукової літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників.

Навчальний матеріал з німецької мови

1. Часові форми дієслова. Дієслова з відокремлюваними та невідокремлюваними префіксами. Керування дієслів.

2. Пасивний спосіб. Модальні дієслова, інфінітив пасив. Результативний пасив.

3. Відмінювання артиклів (означеного та неозначеного) та іменників. Множина іменників.

4. Прийменники з давальним відмінком. Прийменники із знахідним відмінком. Прийменники, що вимагають давальний і знахідний відмінок. Прийменники з родовим відмінком.

5. Займенники (особові, присвійні, вказівні). Вказівні займенники у функції заміни іменників.

6. Способи вираження заперечення у німецькій мові.

7. Залежний інфінітив. Інфінітивні групи як члени речення. Сполучення додатку у знахідному відмінку з інфінітивом.

8. Дієприкметник I та II. Означення, виражене дієприкметником. Поширене означення. Дієприкметник у функціях означення та обставини.

9. Відокремлені дієприкметникові звороти.

10. Порядок слів у різних видах речень (просте, розповідне, питальне, спонукальне). Складнопідрядне речення. Складносурядні речення. Сурядні сполучники, які впливають на порядок слів та які не впливають на порядок слів у реченні. Парні сполучники.

11. Речення з підрядними означальними. Відмінювання відносних займенників.

12. Додаткові підрядні речення. Речення з підрядними причинами. Введення логічних зв'язків.
13. Інфінітивні групи. Речення з підрядними мети та способу дії.
14. Речення з підрядними умовними.
15. Розділовий родовий відмінок.
16. Прикметник та типи його відмінювання. Ступені порівняння.
17. Займенникові прислівники.
18. Вираження значення можливості та повинності за допомогою конструкцій *haben* та інфінітив і *sein* та інфінітив.
19. Речення з підрядними часу та мети. Подвійні прийменники та прийменники з підсиленням.
20. Наказовий спосіб.
21. Модальні дієслова, складні форми модальних дієслів.
22. Спосіб вираження зв'язку з попереднім та наступним висловлюванням.
23. Кон'юктив в самостійних реченнях.
24. Кон'юктив в умовних реченнях. Допустові речення. Модальні слова.
25. Лексичні, граматичні та стилістичні особливості перекладу науково-технічної літератури.

Навчальний матеріал з французької мови

1. Іменник. Особливості французьких іменників. Рід. Число.
2. Прикметник. Особливості французьких прикметників. Конструкції, що замінюють прикметники. Рід. Число. Ступені порівняння. Місце прикметника-епітета.
3. Артикль. Вживання. Означений і неозначений артикль. Частковий артикль. Відсутність артикля. Деякі додаткові відомості.
4. Займенник. Особливості французьких займенників. Форми особових займенників. Неозначено-особовий займенники «*on*» та «*il*». Займенник у ролі додатка. Нейтральне «*le*». Місце двох службових займенників-додатків «*en*», «*у*». Самостійні особові займенники. Відносні займенники, форми, вживання.
5. Дієслово. Система часів та способів французького дієслова. Безособові форми дієслова. Відмінювання. Вживання допоміжних дієслів. Утворення, значення та вживання часів системи I' *Indicatif*. Складні часи. Узгодження часів дійсного способу. Умовний спосіб. Наказовий спосіб.
6. Прислівник. Ступені порівняння. Прислівники кількості та інтенсивності, часу та місця. Місце прислівника. Погодження, заперечення, обмеження.
7. Прийменник. Особливості французького прийменника. Місце в

реченні.

8. Типи речень. Головні та другорядні члени речення. Порядок слів. Узгодження підмета та присудка.

9. Просте речення. Зворот «c'est... qui», «c'est ... que». Засоби виділення членів простого речення. Сегментовані конструкції. Неповні речення. Окличне речення.

10. Пряме і непряме запитання. Загальне запитання. Запитання до одного із членів речення.

11. Складне речення. Загальні відомості. Складносурядні речення (сполучникові та безсполучникові з'єднання). Види підрядних речень. Підрядні підметникові речення. Підрядне речення-атрибут. Речення з підрядним обставини.

12. Умовна фраза.

13. Порядок слів у підрядних реченнях.

14. Infinitif, Gérondif, Participe у підрядних реченнях.

15. Деякі особливості французької пунктуації.

16. Граматичні особливості перекладу.

17. Лексичні особливості перекладу

Лексичний мінімум має становити не менше ніж 2500 слів і словосполучень, включаючи загальнонаукову та спеціальну лексику, що відповідає профілю навчального закладу.

До цього мінімуму входить загальнонавчана термінологічна лексика з фаху, а також так званий потенційний словник, який має бути сформований у процесі навчання у вищому навчальному закладі і який складається з:

а) інтернаціональних слів, подібних і таких, що збігаються за змістом у рідній та англійській мовах;

б) відтворюваних похідних та складних слів, створених із знайомих морфем на основі вивчених словотворчих моделей.

Для роботи з літературою за фахом вступник до аспірантури також повинен знати найбільш вживані фразеологізми, скорочення і позначки, прийняті в цій літературі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Англійська мова

1. Англійська мова: Підручник / Л. Ю. Шапран, Л. І. Куниця, Г. А. Чередніченко, О. П. Авраменко. Київ: Фірма «ІНКОС». 2007. 717 с.
2. McCarthy M., O'Dell F. (2005) English Vocabulary in Use. Upper-intermediate and Advanced. Cambridge: Cambridge University Press. 296 p.
3. Murphy R. (2016). Essential Grammar in Use. Advanced. Cambridge: University Press 262 p.
4. Newbrook J. (2011). New First Certificate Gold. London. Pearson Education Limited. 223 p.
5. Oxford Exam Excellence. (2006). Oxford University Press. 202p.
Oxford Practice Grammar, (2019). Oxford University Press. 220p.

Німецька мова

1. Німецька мова: Поглиблений курс: Підручник / Г. П. Ятель, І. О. Гіленко, Л. Я. Мариненко, Т. С. Мироненко. К.: Вища шк. 2002. 214 с.
2. Постнікова Л.С. Німецька мова. Київ: 2001. 400с.
3. Deutsch aktiv Neu 1A. Lehrbuch. Langenscheidt. Berlin. 2000.
4. Niebisch D. (2020). Deutsch üben: Phonetik B2. Hueber. 92 s.
5. Bunk, Gerald (2005) "Phonetik aktuell Kopier vor lagen". Max Hueber Verlag. 88 с.
6. Sicher! B2: Deutsch als Fremdsprache / Kurs- und Arbeitsbuch mit CD-ROM zum Arbeitsbuch / von Michaela Perlmann-Balme, Susanne Schwalb, Magdalena Matussek. 2016. 208 s.

Французька мова

1. Назарук Г.М. Збірник вправ з практичної граматики французької мови до теми "Артикль". Ів.-Франківськ : Симфонія форте. 2007. 56 с.
2. Самсонова А. З. Посібник з граматики французької мови. Київ. 2006.
3. Сімонюк В.П. Французька мова. Харків: Право. 2004. 220с.
4. Скарбек О.Г., Цюпа Л.В. Збірник граматичних вправ з французької мови. Івано-Франківськ: Симфонія форте. 2012. 96с.
5. Akyüz A., Bazelle-Shahmaei B., Bonenfant J., Gliemann M.-F. Les 500 exercices de grammaire B2. Avec corrigés Paris : Hachette livre. 2005. 220 p.
6. Akyüz A., Bazelle-Shahmaei B., Bonenfant J. Les exercices de grammaire B2. Avec corrigés. Paris : Hachette livre. 2006. 224 p.

7. Caquineau-Gündüz M.-P., Delatour Y., Jennepin D., Lesage-Langot F. Les exercices de grammaire B1. Avec corrigés Paris: Hachette Livre. 2005. 223 p.

8. Caquineau-Gündüz M.-P., Delatour Y., Girodon J.-P., Jennepin D., Lesage-Langot F. Les 500 exercices de grammaire B2. Avec corrigés. Paris: Hachette Livre, 2007. 239 p.